

SLAVKOVICE
POUTNÍ KOSTEL BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

Zamyšlení 1 – srpen 2021

Zasvětit svět Božímu milosrdenství

Svatý Jan Pavel II. vykonal během svého dlouhého pontifikátu (1978-2005) osm apoštolských cest do Polska. Pokaždé, až do sedmé pouti v roce 1999, jejímž mottem byla slova z prvního listu svatého apoštola Jana "Bůh je láska" (1 J 4, 8), Svátý otec v Polsku hlásal pravdy, které přímo či nepřímo vyplývaly z Božího zjevení a jejichž prostřednictvím naznačoval, jak mají Poláci v daném okamžiku svých národních dějin žít křesťanskou víru. Když však v roce 2002 přijel do své vlasti naposledy, motto jeho osmé pouti znělo: "Bůh bohatý na milosrdenství". Jeho formulace odkazovala na list svatého Pavla Efezanům (srov. Ef 2, 4), jeho obsah vyjadřoval podstatu Božího působení na lidi od prvního okamžiku jejich stvoření, zatímco jeho poselství odkazovalo na to, co Kristus zjevil ve vizích sestře Faustyně Kowalské z Kongregace sester Matky Božího milosrdenství, které se odehrály v Polsku. Začaly v roce 1924 v Lodži a skončily v roce 1938 v Krakově.

Poselství naděje

Navzdory polským očekáváním bylo poselství této pouti určeno především celému světu, nejen Polsku a Polákům. Mělo a dodnes má skutečně univerzální charakter, stejně jako jsou zcela univerzální slova projevu Jana Pavla II. při slavnostním uvítání ve vlasti 16. srpna 2002, i když je adresoval přímo svým krajanům: "Přináším dnes poselství naděje, která pramení z Dobré zprávy: Bůh, bohatý na milosrdenství, denně zjevuje svou lásku v Kristu. Je to on, Zmrtvýchvstalý Kristus, kdo říká každému z vás: "Já jsem první a poslední a živý, zemřel jsem a hle, jsem živý navěky" (Zj 1,17-18). Toto je poselství Božího milosrdenství, které dnes přináším národu a svým krajanům: "Nebojte se!" Důvěřujte Bohu, který je bohatý na milosrdenství. Kristus je s vámi, neochvějný dárce naděje."¹

Svatý Jan Pavel II. tak chtěl přispět k naplnění slov, která Pán Ježíš adresoval sestře Faustyně v květnu 1938, několik měsíců před její smrtí: „Z Polska vzejde jiskra, která připraví svět na můj poslední příchod" (Deníček, 1732). Na základě tohoto úryvku z Deníčku sv. Faustyny řekl papež 17. srpna 2002 v Krakově v Łagiewnikách: "Kéž toto poselství vyzařuje z tohoto místa do naší milované vlasti a do celého světa. Kéž se naplní závazný slib Pána Ježíše: odtud musí vyjít "jiskra, která připraví svět na jeho konečný příchod" (srov. Deníček, 1732)." Tuto jiskru je třeba zapálit Boží milostí. Tento oheň milosti je třeba předat světu. V milosrdenství Božím nalezne svět pokoj a lidstvo štěstí! Tento úkol svěřuji vám, drazí bratři a sestry, církvi v Krakově a v Polsku a všem ctitelům Božího milosrdenství, kteří sem přijedou z Polska i z celého světa. Kéž jste svědky milosrdenství!"²

¹ St John Paul II, *Address during the welcome ceremony*, Krakow Balice Airport, Friday, August 16th 2002, n.3.

² St John Paul II, *Homily of the Dedication of the Shrine of Divine Mercy, Kraków-Łagiewniki*, Saturday August 17th 2002, n. 5.

SLAVKOVICE

POUTNÍ KOSTEL BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

Setkání s poselstvím milosrdenství

Jan Pavel II. se na toto povolání připravoval po většinu svého života, i když si to zpočátku neuvědomoval. Jako mladý muž o sestře Faustyně téměř nic neslyšel. Teprve v době druhé světové války a brutálního pronásledování, kterému byl polský národ vystaven ze strany Němců, na jedné straně osobně zakusil děsivou zřídlost lidského zla, nenávisti a násilí, na druhé straně se otevřel moci Božího milosrdenství. Bezprostředně po slavnosti svatořečení sestry Faustyny, která se konala 30. dubna 2000, o druhé velikonoční neděli, se papež při setkání s pozvanými hosty v Domě svaté Marty ve Vatikánu podělil o své úvahy, sahající až do válečných časů: *"Dnes jsem si při oslavě kanonizace vzpomněl na válečná léta. Pět let jsem byl vychováván ke kněžství ve stínu Łagiewnik. A to proto, že jsem pracoval v Solvay, tedy v Borku Falckém, a každý den jsem přicházel do práce přes Łagiewniki. Mnohokrát jsem vstoupil do tohoto kostela-kaple, který se dnes stává velkým světovým svatostánkem. Tehdy jsem o sestře Faustyně věděl jen málo, něco o Božím milosrdenství, byla to doba, kdy toto dvojí krakovské charisma - milosrdenství a Faustyna - plnilo své poslání především v okupovaných zemích. My, kteří jsme tuto okupaci prožívali přímo na místě, v polském Krakově, jsme zvláštním způsobem zakoušeli přítomnost Božího milosrdenství. To jsem si dnes při svatořečení připomněl. Vzpomněl jsem si na to, co jsem předtím nevěděl, že právě v této době pohrdání mezi námi rostlo nové velké zjevení, zjevení Božího milosrdenství, které mělo jít do celého světa. Rád bych za to poděkoval Boží Prozřetelnosti a sestře Faustyně."*

Tyto tak osobní vzpomínky svatý Jan Pavel II. obohatil o dva roky později, když 17. srpna 2002 na závěr mše svaté sloužené v Łagiewnikách řekl: "Na závěr této slavnostní liturgie chci říci, že k tomuto místu se váže mnoho mých osobních vzpomínek. Za nacistické okupace, když jsem pracoval v nedaleké továrně Solvay, jsem sem chodíval. Ještě teď si vzpomínám na ulici, která vede z Borku Falckého do Debnik, po níž jsem s dřevěnými botami na nohou chodil do práce. Jsou to boty, které jsme tenkrát nosili. Tehdy by si těžko kdo uměl představit, že jednoho dne bude člověk s dřevěnými botami světit baziliku Božího milosrdenství v krakovských Łagiewnikách."³

Setkání se "sekretářkou" Božího milosrdenství

Ještě předtím však "ten muž v dřevácích", který se stal papežem, blahořečil 18. dubna 1993 v Římě sestru Faustynu. V homilii, kterou tehdy pronesl, se obrátil přímo na ni: *"Zdravím tě, sestro Faustyno. Od dnešního dne tě církev nazývá blahoslavenou (...). Právě tebe - chudou a prostou dceru polského národa - si Kristus vybral, aby lidem připomněl velké tajemství Božího milosrdenství. Toto tajemství sis vzala s sebou, když jsi po krátkém a strastiplném životě opouštěla tento svět. Zároveň se toto tajemství stalo skutečně prorockou výzvou světu, Evropě. Vždyť tvoje poselství o Božím milosrdenství se zrodilo v předvečer strašlivého kataklyzmatu druhé světové války. Asi bys byla překvapena, kdybys mohla zažít na zemi, jakým poselstvím se stalo pro zmučené lidi této doby opovržení, jak široce se rozšířilo do světa. Dnes - jak hluboce věříme - vidíš v Bohu plody svého poslání na zemi. Dnes zakoušíš u samého Zdroje, kdo je tvůj Kristus: utápí se v milosrdenství. (...) Poslání sestry Faustyny pokračuje a přináší úžasné plody. Jak úžasné si její*

³ St John Paul II, *Address to the faithful at the end of the celebration of the Dedication of the Church of Divine Mercy*, Saturday August 17th 2002.

SLAVKOVICE

POUTNÍ KOSTEL BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

*oddanost Milosrdnému Ježíši razí cestu světem a získává tolik lidských srdcí! Je to nepochybně znamení doby - znamení našeho dvacátého století. Bilance tohoto věku, který se chýlí ke konci, obsahuje vedle úspěchů, které mnohonásobně předčily předchozí epochy, i hlubokou úzkost z budoucnosti. Kde tedy, když ne v Božím milosrdenství, najde svět spásu a světlo naděje? Věřící to cítí dokonale intuitivně! "*⁴

Mezi blahorečením sestry Faustyny v roce 1993 a jejím svatořečením v roce 2000 došlo k dalšímu "setkání" Jana Pavla II. se "sekretářkou Božího milosrdenství" - jak ji nazval sám Pán Ježíš (srov. Deníček, 1693). Uskutečnilo se v Łagiewnikách, kam Svatý otec přijel 7. června 1997 v rámci své VI. pouti do Polska. Ve své promluvě řekl: "Poselství Božího milosrdenství mi bylo vždy blízké a drahé. Jako by ho dějiny vepsaly do tragické zkušenosti druhé světové války. V těch těžkých letech bylo zvláštní oporou a nevyčerpatelným zdrojem naděje nejen pro obyvatele Krakova, ale pro celý národ. To byla také moje osobní zkušenost, kterou jsem si vzal s sebou na Petrův stolec a která v jistém smyslu tvoří obraz tohoto pontifikátu. Děkuji Boží Prozřetelnosti, že mi bylo umožněno osobně přispět k naplnění Kristovy vůle prostřednictvím ustanovení svátku Božího milosrdenství (již v roce 1995 na žádost polského episkopátu zavedl Svatý otec tento svátek pro všechny diecéze v Polsku - pozn. red.) Zde, v blízkosti ostatků blahoslavené Faustyny Kowalské, děkuji také za dar jejího blahorečení. Neustále se modlím, aby se Bůh "smiloval nad námi a nad celým světem".⁵

Akt zasvěcení v Łagiewnikách

17. srpna 2002 Jan Pavel II. posvětil v Łagiewnikách právě postavený kostel Božího milosrdenství. Ve své homilii, kterou tehdy pronesl, zdůraznil jedinečnost tohoto svatého místa pro celý svět a řekl: "*Přestože čas a celý svět můžeme považovat za jeho "chrám", Bůh si vybral určité časy a místa, aby lidé mohli zvláštním způsobem zakusit jeho přítomnost a jeho milost. Lidé se na tato místa vydávají s vírou a jsou přesvědčeni, že se tam skutečně setkají s Boží přítomností. Ve stejném duchu víry jsem přijel do Łagiewnik, abych vysvětil tento nový kostel. Jsem přesvědčen, že toto je zvláštní místo, které si Bůh vybral, aby zde rozséval milost svého milosrdenství. Modlím se, aby tento kostel byl vždy místem, kde se bude hlásat poselství milosrdné Boží lásky; místem obrácení a pokání; místem slavení eucharistie; pramenem milosrdenství; místem modlitby a neustálých výzev k milosrdenství pro nás i pro celý svět.*"⁶

V závěru homilie pronesl svatý Jan Pavel II. slavnostní slova modlitby zasvěcení světa Božímu milosrdenství. Zasažen těžkou nemocí a utrpením, Svatý otec s velkou vroucností řekl: "Dnes si přeji v této Svatyni slavnostně zasvětit svět Božímu milosrdenství. Činím tak s vroucí touhou, aby se poselství milosrdné Boží lásky, hláсанé zde prostřednictvím svaté Faustyny, dostalo do povědomí všech národů země a naplnilo jejich srdce nadějí. Kéž toto poselství vyzařuje z tohoto místa do naší

⁴ Saint John-Paul II, *Homily for the beatification of 3 priest and 2 sisters*, Sunday April 18th, 1993, Rome, n. 6. (translation from italian and polish version by us. There is no official english translation in the website www.vatican.va)

⁵ Saint John-Paul II, *Address to the Sisters of the Blessed Virgin Mary of Mercy*, Shrine of Divine Mercy (Krakow), Saturday June 7th, 1997, n. 1.

⁶ St John Paul II, *Homily of the Dedication of the Shrine of Divine Mercy, Kraków-Łagiewniki*, Saturday August 17th 2002, n. 3.

SLAVKOVICE

POUTNÍ KOSTEL BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

milované vlasti a do celého světa." (...) ⁷

Modlitba zasvěcení:

Bože, milosrdný Otče,
který zjevuješ svou lásku
ve svém Synu, Ježíši Kristu,
a vyléváš ji na nás
v Utěšiteli Duchu Svatém,
tobě dnes svěřujeme
osud světa i každého člověka.

Skloň se k nám hříšným,
uzdrav naši slabost,
přemáhej všechno zlo
a dej všem obyvatelům země
poznat tvé milosrdenství,
aby v tobě, trojjediný Bože,
vždy nacházeli zdroj naděje.

Věčný Otče,
pro bolestné utrpení
a zmrtvýchvstání svého Syna,
buď milosrdný k nám
i k celému světu.
Amen.

Božího milosrdenství

Podle mnoha lidí si právě díky tomuto činu svatý Jan Pavel II. zasloužil přívlastek "papež Božího milosrdenství". Zdá se však, že modlitba zasvěcení světa Božímu milosrdenství je pouze završením cesty, kterou Karol Wojtyła započal jako dělník v továrně "Solvay", pokračoval v ní jako krakovský arcibiskup metropolita, poté jako kardinál, a nakonec jako papež. Jeho cesta, před vyhlášením modlitby, zahrnovala jako milníky tyto události: zahájení informačního procesu o životě a ctnostech sestry Faustyny na diecézní úrovni 1. října 1965 v Krakově, ukončení tohoto procesu 20. září 1967, vydání encykliky *Dives in misericordia* 30. listopadu, 1980, blahořečení sestry Faustyny (1993), návštěvu svatyně v Łagiewnikách (1997), svatořečení sestry Faustyny (2000) a posvěcení kostela Božího milosrdenství v krakovských Łagiewnikách 17. srpna 2002. Tím však jeho putování po cestách Božího milosrdenství neskončilo. Pokračovalo i po modlitbě zasvěcení světa Božímu milosrdenství. Aby zdůraznil význam tohoto místa pro celý svět, apoštolským listem *Cum postremum* z 6. března 2003 povýšil jím posvěcený kostel Božího milosrdenství na baziliku minor.

⁷ *Idem*, n. 5.

SLAVKOVICE

POUTNÍ KOSTEL BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

Až do konce svých dnů Jan Pavel II. potvrzoval svou hlubokou víru v tajemství Božího milosrdenství. Všichni si pamatují, jak se na Velký pátek 2005 vroucně přitiskl ke křížifixu, když se ze své papežské kaple duchovně spojil s křížovou cestou, která se tradičně slaví v římském Koloseu. A skutečně symbolickým se stal i den jeho odchodu z tohoto světa do Otcova domu - v sobotu večer 2. dubna 2005, kdy už církevní liturgie slavila svátek Božího milosrdenství.

Znovu zasvětit svět Božímu milosrdenství.

Od posvěcení kostela Božího milosrdenství se každý den při každé mši svaté recituje modlitbu zasvěcení světa Božímu milosrdenství. Našemu Milosrdnému Bohu jsou svěřena všechna utrpení, úzkosti a hrozby současného světa, stejně jako všechny jeho naděje. Proto lidé spojení s církví v Łagiewnikách, kteří se cítí povinni a povoláni k tomu, aby v souladu se slovy svatého Jana Pavla II. zažehli jiskru Božího milosrdenství a byli svědky milosrdenství, zvou srdečně po následující měsíce až do srpna 2022 všechny ctitele Božího milosrdenství k rozjímání nad slovy obsaženými v modlitbě zasvěcení světa Božímu milosrdenství. Jejich největším přáním je, aby příští rok, při dvacátém výročí zasvěcení světa Božímu milosrdenství, mohlo co nejvíce lidí na celém světě při pohledu přímo do očí milosrdného Krista z hloubi srdce a myslí říct: “Ježíši, důvěřuji Ti!”

Příprava na 20. výročí zasvěcení světa Božímu milosrdenství 17. srpna 2002 – 17. srpna 2022 v poutním kostele Božího milosrdenství ve Slavkovicích

V poutním kostele ve Slavkovicích se budeme společně modlit v Hodině milosrdenství (od 15.00 hod.) tyto neděle:

v roce 2021: 22. srpna; 19. září; 17. října; 21. listopadu; a 19. prosince.

v roce 2022: 23. ledna; 20. února; 20. března; 17. dubna; 22. května; 19. června; 17. července.

Oslavy 20. výročí zasvěcení světa Božímu milosrdenství proběhnou ve Slavkovicích v neděli 21. srpna 2022. Program oslav zveřejníme v roce 2022.

Otcové pallotini